

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXIV. De Tyrannide Eugenii, & quomodo Theodosius ob fidei suae meritum, victoriam reportavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

συνάψαι, καὶ διαλῦσαι τὴν ἔριν, καὶ τὴν
 ἀνόντην σέβουσι Φιλονικίαν. παυλῶν τε γὰρ
 ἐτελεύτησε πάσαι, καὶ εὐάγριος δὲ ἐνό-
 μως παρ᾽ ἐβλήθη καὶ τῆς ἑώας αἰ ἐκκλησίαι
 τῆς Φλαβιανῆς παρ᾽ ἐβλήθησαν. πρὸς
 ἣ τῆ ἑώα, καὶ τὴν ἀσιανὴν ἀπασαν καὶ πον-
 τικὴν, καὶ μέντοι καὶ τὴν θρακικὴν κοινωσας
 ἐχθρὰ καὶ συνημμένας καὶ τὸ ἰλλυρικὸν ἣ ἀ-
 πων ἐκείνον οἶδε τῶν κτλ τῶν ἀναβλῆν ἐπισκό-
 πων ἠγάθηρον. ταύταις εἰζ᾽ ἀντιεταίς παραι-
 νέσειν αἰτ᾽ ἐσπέρας ἐπίσκοποι, καλαλύσειν
 ὑπέροχον τὴν δυσμένειαν, καὶ τὰς πεμφθη-
 θῆναι δὲ ξαυθὸς πρὸς ἐβλήθη. τῆτο μαθὼν ὁ
 θεῶς Φλαβιανός, ἀπέστειλεν εἰς τὴν ῥώμην
 καὶ τῶν ἀξιοπαίων ἐπισκόπων τινὰς καὶ τῶν
 ἀντιοχείας πρὸς ἐβλήθη καὶ διακόνων. ἠγά-
 θε δὲ παύτων ἀκάμιο, ὁ βεργίας μὲν τῆς
 ἐν συρία πόλεως ποιμαίνεν λαχὼν, παν-
 ταχὲ δὲ γῆς καὶ θαλάττης ἀδόκειο. ὅδ᾽ ἔ-
 στω τοῖς ἄλλοις ἀφικόμενος εἰς τὴν ῥώ-
 μην, τὴν μακρὰν καλαλύσας δυσμένειαν
 δι᾽ ἐπὶ σακαίδεκα ἐτῶν, ταῖς ἐκκλησίαις ἐ-
 πρὸς ἀνευσε τὴν εἰρήνην. Τῆτο δὲ γρόντες
 αἰγύπτιοι, τὴν ἀπέχθειαν σέβουσι ἠσπά-
 σαντο τὴν ὁμόνοιαν. ἠγάθε δὲ τνικαῖτα,
 ἦ μὲν ῥωμαίων ἐκκλησίας ἠνοκέντιος, δια-
 δεξάμενος ἀναστάσιον, ἀντὶ ἀγχινοῖα καὶ
 σωῖεσθ κοσμέμενος τῆς δὲ ἀλεξανδρέων
 θεόφιλος, ἔ καὶ πρὸς ἐβλήθη.

A tandem inter se reconciliarent, & jur-
 gandi finem facerent, atque inutilem
 contentionem extinguerent. Pauli-
 num enim jam pridem fato functum,
 Evagrium vero non legitime ordina-
 tum esse. Adhuc Orientis Ecclesias
 Flaviani Episcopatum defendere. Nec
 Orientem modò sed & universam A-
 sianam & Ponticam, ac Thracicam Di-
 ocesin ei communicare conjunctas-
 que esse. Totum denique Illyricum
 eum Orientalium Episcoporum pri-
 matem agnoscere. His admoniti-
 onibus flexi Occidentalium partium E-
 piscopi, simulatam se abjecturos pol-
 liciti sunt, & legatos qui à Flaviano
 mitterentur, suscepturos. Quod cum
 accepisset divinus Flavianus, egregios
 quosdam Episcopos Romam misit, u-
 nà cum aliquot Presbyteris ac Diaco-
 nis Antiochenis Ecclesiæ. Horum
 omnium princeps erat Acacius, Bercæ
 urbis Syriæ Episcopus, vir ubique gen-
 tium terra marique celeberrimus. Hic
 unà cum reliquis Romam veniens, diu-
 turnam simulatam, quæ septendecim
 annos duraverat, sedavit, pacemque
 inter Ecclesias composuit. Quod
 cum Ægyptii comperissent, & ipsi
 depositis inimicitias concordiam am-
 plexi sunt. Præerat tunc temporis
 Ecclesiæ Romanæ Innocentius, qui
 Anastasio successerat; vir insigni so-
 lertia ac prudentia præditus. Ale-
 xandrinæ vero Ecclesiæ Theophilus
 præsidebat, cujus antea mentionem
 feci.

Κεφ. κδ'

Περί τῆς τυραννίδος καὶ τῆς Θεοδοσίου βασιλείας
διὰ πέντε ἔτη.

Τὴν μὲν ἐν τῶν ἐκκλησιῶν εἰρήνην τῆτον
 τὸν πρόπον ὁ πιστότατος ἐπρὸς ἀνευσε βα-
 σιλίδης. πρὸς δὲ γε τῆς γεννημένης εἰρήνης,
 τὴν τε βαλενθινιανὴν τελευτήν καὶ τὴν εὐχρίαν
 τυραννίδα μαθὼν, εἰς τὴν εὐρώπην ἐσπέρευσε
 καὶ ἐκείνον ἣ τὸν χρόνον ἦν ἰωάννης ἐν αἰ-
 γύπτῳ τὴν ἀσκητικὴν ἀσπαζόμενος πολι-
 τείαν. ὅδ᾽ ἔ πνευματικῆς μετὰ λαχὼν χεί-
 ρος, πολλὰ ταῖς πικρὰνομένοις πρὸς ἔβλη-
 τῶν ἐβλήθη. πρὸς τῆτον ὁ φιλόχριστος ἀ-
 πέστειλεν βασιλεὺς, εἰ πολεμήσειν τοῖς τυ-
 ράννοις μαθεῖν ἐφίεμενος. καὶ ἐπὶ μὲν τῶ
 πρὸς ἔβληθη πολέμῳ τὴν ἀναίμακτῳ πρὸς ἔβληθη
 σε νικῶν ἐπὶ ἣ δὲ βούλεται μὲν πολὺν φόνον νικῶ-
 σὶν τὸν βασιλεὺς προέβληθη. μὲν τῶ βούλεται ἐλπίδος

CAP. XXIV.

De Tyrannide Eugenii, & quomodo Theodo-
sius ob fidei suæ meritum victoriam
reportavit.

Hoc modo fidelissimus Imperator
 Ecclesiarum pacem restituit. Ve-
 rum antequàm ea pax componeretur,
 Valentiniani morte & Eugenii defe-
 ctione cognita, exercitum in Europam
 traduxit. Degebat tunc in Ægypto
 Joannes quidam, monastica Philoso-
 phiæ studiis sese exercens. Hic spi-
 rituali gratia donatus, sæpe seiscitan-
 tibus prædicebat futura. Ad illum
 igitur quosdam misit Christi amantissi-
 mus Imperator, discere ex eo cupiens,
 num Tyrannis bellum inferri oportet-
 ret. Ac priore quidem bello, in-
 cruentam eum victoriam relaturum
 responderat. Posteriore verò, Impe-
 ratorem post multam cædem victoria
 potiturum prædixit. Hac cum fiducia

progressus ad bellum gerendum Imperator, pugnam conferuit; ac multos quidem ex hostibus interfecit: multos vero & ipse Barbaros, qui in auxiliis erant, amisit. Cumque Duces exiguum esse dicerent numerum militantium, suaderentque ut bellum aliquantisper differret, quo ineunte Vere copias omnes cogere & hostes multitudine superare posset, id consilium aspernatus est fidelissimus Imperator. Neque enim decet, inquit, ut divinam quidem crucem tantæ imbecillitatis probro maculemus; Hercules autem imagini tantam vim ac potentiam confessione nostra tribuamus. Hunc enim exercitum crux: hostiles vero copias imago Hercules antecedit. His cum ingenti fide ita dictis, cum copias, quæ supererant, exiguæ admodum essent, & animis fractæ; ubi Oratorium nactus in montis vertice ubi castra habebat, totam ibi noctem preces ad DEUM fundendo transegit. Sub galli autem cantum somnus invito irrepens, cum oppressit. Humi ergo jacens, duos quosdam viros videre sibi videbatur, alba veste indutos, & albis equis insidentes: qui bono animo ipsum esse juberent, metumque deponere, & prima luce arma capere, aciemque ad pugnandum instruere. Auxiliatores enim ac propugnatores se missos esse dicebant, & alter quidem se Joannem Evangelistam esse ajebat, alter Philippum Apostolum. Hanc visionem cum vidisset Imperator, preces fundere non destitit; sed majori alacritate eas offerebat Deo: Idem visum miles quidam cum vidisset, Centurioni suo indicavit. Ille militem deduxit ad Tribunum; Tribunus vero ad Magistrum militum. Qui cum novi aliquid nuntiatorum se crederet, Imperatori id retulit. At Imperator, non meâ, inquit, causâ iste hoc vidit: ego enim iis, qui victoriam polliciti sunt, credidi: sed ne quis forte suspicaretur me pugnandi desiderio ista finxisse, Adjutor Imperii mei hæc isti quoque revelavit, ut narrationis meæ testis esset idoneus. Priori enim mihi communis Dominus hanc visionem objecerat. Proinde, abjecto metu, antesignanos & Duces sequamur. Nec bellantium multitudine quisquam victoriam metiatur, sed unusquisque vim ac potentiam Ducum consideret. Hæc ad milites quoque elocutus, cum hac ratione omnium animos confirmasset, è montis

Α στρατεύσας ὁ βασιλεὺς πολλὰς μὲν τῆς ἐπι-
 πίων παρὰ τὴν ἰσχυρίαν καὶ κηλίον, πολλὰς
 τῶν Ἰπικερξίων αὐτῶν βαρβάρων ἀπέβαλεν.
 Ἰὼν δὲ στρατηγῶν ὀλίγους εἰναγὰς συμπαροῦ-
 τήμενος φησάντων, καὶ ἀναχωρῆσαι πᾶσι δὲ
 τῶν πολεμῶν συμβεβηδυσάντων, ὡς ἐπὶ τῶν
 ἀρχομένων στρατιῶν συναγεῖραι, καὶ τὰ πλεονε-
 κτεῖν ἡγεῖσθαι τῶν δυσμῶν, ὅτι ἐδέξατο τὸν
 εἰσηγητὴν ὁ πιστότατος βασιλεὺς. ἐπὶ δὲ
 ἤρηναι, τσαύτην μὲν ἀδένειαν τὴν σὺν ἡμῶν
 καὶ ηγορήσαι σαυρῆ, τσαύτην δὲ παρὰ τὴν
 Β ἡγεῖσθαι δυνάμει τῆς Ἰσραηλῆος ἐκόντι. ταύ-
 τῆς μὲν γὰρ ὁ σαυρῆς ἡγεῖται τῆς στρατίας,
 ὃ τῶν ἀνιπάλων ἐκείνη. τῶν ἄλλων ἕως τῆς
 σῶς εἰρημείων, καὶ τὸ ὑπολειφθεῖσθαι στρα-
 τίας ὀλίγους τε ἄσπαστους, καὶ λίαν ἀθυμῶσθαι,
 οἰκισκὸν ἐκλήθειον ἐν τῇ τῆς ὄρεος ἀκρωτηρια-
 σῆς ἐν τῷ τῶν στρατοπέδων ἦν, πάντων δὲ
 τῶν ὄλων δεσποτῆν ἀντιπολεμῶν. παρὰ
 ἀλεκτηρόντων ὄρων, ἐνίκησε μὲν ὑπὸ τῆς
 γνώμης. Ἰπὶ δὲ τῆς διαπέδου κείμενος, ὅπου
 ἐδόκει δύο πᾶσι λευχειμονεῖσθαι ἀνδραγα-
 γῶν ὀρχομένους λευκῶν, οἱ φάρειν τε
 C λῶν, καὶ τὸ δὲ ὄρεος ὄρεος, καὶ τῶν
 τῶν ἐν καθοπλίσει καὶ τάξει τῆς στρα-
 τίας παρὰ τῆς. Ἰπικερξοὶ γὰρ ἐλεγον ἀπεσπᾶ-
 νθαι καὶ παρὰ μάχης. καὶ ὁ μὲν ἰωάννην ἐαυ-
 τὸν ἐλεγεῖν εἶναι τὸν διαγγελιστὴν, ὃ δὲ Φίλιππον
 δόξασθαι. ταύτην ἰδὼν τὴν ὄψιν ὁ βασιλεὺς
 ὀκλήθη ἐπὶ κηλίας ἀλλὰ μὴ πλείονος τῶν
 τῆν προθυμίας προσέφερε τὸ τῶν στρατιω-
 τῶν θεασάμενος δὲ δὴ λῶν τὰ λοχαγῶν
 ἐπὶ τῶν ὄρων τῶν χιλιαρχῶν ἡγαγῶν
 ὁ δὲ χιλιαρχὸς ἀπήγαγε τὰ στρατηγῶν. ὅτι
 D στρατηγὸς καὶ ὄν τι μὴν ὑπολαβῶν, ἀπὸ
 γαίλα ταῦτα βασιλεῖ. ὃ δὲ ἐκ ἐμῶν ἐνεκαίθη
 ταῦτα ὅσα τὰ ἐγὼ γὰρ τῆς τῆν νίκην ὑπο-
 λαβῶν πεπείσθηκα, ἀλλὰ ἵνα μὴ ἵνα ὑπολα-
 βῶν με ὡς τὸ παρὰ ἀξίως ὀργισθῶμενος, πάλαι
 τῆν ὄψιν. καὶ τὰ ταῦτα μεμνήσκον ὃ τὸ ἐμῶν
 βασιλείας Ἰπικερξοῦ, ἵνα μάχης ἀξίως ἡ-
 γῶν τὸ ἐμῶν διηγήσεως πρῶτον γὰρ ἐμοὶ ταύ-
 τῆν ὁ κοινὸς δεσποτῆς τῆν ὄψιν ὑπέδειξεν. δι-
 σκευασάμενοι δὲ ἐν τῷ δὲ τῶν τοῖς προμάχοις
 καὶ πολεμάχοις ἐπὶ ὄρων, καὶ μηδὲ τῶν πλεονε-
 κτεῖν τῶν πολεμῶν σαβασάτω τὴν νίκην. ἀλλὰ
 τῶν ἡγεμένων λοκισκῶν ἕκαστος τὴν δυνάμει
 ταῦτα ἐπὶ τοῖς στρατιώταις εἶπων, καὶ ταῦτα
 πα-

πάντας αεθθυμίας εμπλήσας, ἐκ τῆς ὄρας
καλήγατε κορυφῆς. ὁ δὲ τύραννος πύρρῳθεν
ιδῶν τὰς στρατώτας πολεμήσοις, καθώ-
πλισε τὴν στρατιάν, καὶ εἰς ἀσπίδα ἐταξεν.
αὐτὸς δ' ἐπὶ τῷ γεωλόφῳ μένας, θανατῆρα
ἐφ' ἑλὸν βασιλεία, καὶ τὴν παρῆσιν ἀπαλλάξαν-
τα βιολῆς ἀσπίδα πᾶσι. ἐκ τοῖς στρατηγοῖς ἐκέ-
λευσε, ζῶντα τὸν καὶ πεπεδημένον προσά-
γαγεῖν ἐπὶ δὴ τῆς Φάλαγγος ἐστῆσαν πολλα-
πλάσιον μὲν ἢ τῶν πολεμίων τὸ πλῆθος, ἐν-
αεῖθ' ἡμῶν δ' ἐκομιδῆ τὸ τῆ βασιλείᾳ συνίστα-
μένον. ἀρξάμενων δ' ἐκ τῆς τῶν κακίων ἀφίε-
ναι τὰ βέλη, εἰδείξαν ἀληθεῖς τὰς ὑποχρεῖς
οἱ πρόμαχοι. πνῦμα γὰρ βίαιον ἀνιπρῶσα-
πον τῶν πολεμίων φερόμενον, τὰς μὲν ἐκεί-
νων οἰσὲς ἀπέσρεφε ἐκ τῆς πελάγης καὶ ἀδραῖα
καὶ πᾶν βέλθ' ἀντιπροσέστη ἢ καὶ ἔτε ὀπλί-
της, ἔτε τοξότης, ἔτε πελῆσθ' ἐπιμαίνει τὴν
ἐκ βασιλείας ἠδὲ τῆς στρατιᾶς. καὶ μὲν τοῖς ἐκόντις
ὅτι μάλισα πλείη καὶ τῶν προσώπων φερό-
μένη, μὲν τὰ βλέφαρα καὶ ταῖς κόρας ἐπα-
μύνειν πολεμικῆς ἠναγκαζεν. οἱ καὶ ἐκ βα-
σιλείας στρατιῶται, λῶσθ' ἐδὲ μίαν ἐκ τῆς κα-
ταγίδος ἐκείνης δεξιάμενοι, θάρραλέως τὰς
πολεμίας κατέκλεινον. οἱ δ' ἐκ τῶν ὀρώντες, καὶ
τὴν θείαν ἐπιγόνιες ἐπικρατοῦντα ὄπλα ῥίψαν-
τες, φειδῶς ἀσπίδα τῆ βασιλείας τυχεῖν ἠντιβό-
λησαν. ὁ δ' ἐκ τῆς ἐκείνης μελέδωκεν, ἀγαθῶν
δ' αὐτῶν τὸν τύραννον καὶ τὸν ἄρχοντα ἐκέλευσε. οἱ δ'
θρόνοις ἀνέβησαν εἰς τὸν λόφον ἐκ καθήμενος
ἐκείνος ἠρώσθ' τὰ δρώμενα. ὁ δ' ἐκ πνευστῶν ἰ-
δῶν, ἐκ τῆς ἀσπίδος μινύσθ' τὴν ἀσπίδα,
νίκης ἀγγέλιος ὑπέλαβε, καὶ ἠρέθει καὶ θεοδό-
σιον πεπεδημένον ὡς προσέειπεν ἠγάθον.
οἱ δὲ οὐκ ἐκείνον, ἔφησαν, σοὶ προσά-
γομεν, ἀλλὰ σε πρὸς ἐκείνον ἀπάγο-
μεν. τῆτο γὰρ ὁ τῆς πάντος προσέταξε
πρῶτον. ταῦτα λέγοντες, ὄξαν ἐστῆσαν
τε ἐκ τῆς δίφρου, καὶ τὰ δεσμά ἐπιθέν-
τες πεπεδημένον ἀπύγαγον, καὶ προσή-
γαγον δορυάλωτον τὴν πρὸ βραχίος με-
γαλαυχόμενον. ὁ δὲ βασιλεὺς, τῶν τε
εἰς βαλεντιανὸν πλεμμεληθέντων ἀνε-
μνησε, καὶ τῆς παρῆσιν τυραννίδος,
καὶ τῶν κατὰ τῆς ἐκείνης βασιλείας πολέ-
μων. ἐνωμώθησε δὲ καὶ τὴν ἠρακλέους ἐι-
κόνα, καὶ τὸ μάταιον δὲ ἐκείνην γυρόμενον
θάξος καὶ ἔτε δικαίαν καὶ ἔννομον ὄξινε γκε

Avertice exercitum deduxit. Tyrannus verò, cum milites ad pugnam paratos eminens conspexisset, suos & ipse armavit, & ad prælium instruxit. Ipse in quodam colliculo residens, Imperatorem mori cupientem, & ex hac vita excedere properantem, præliari dicebat: mandavitque Ducibus suis, ut vivum illum ac vincitum ad se adducerent. Postquam acies ex adverso steterent, hostium quidem numerus multo major apparuit. Qui verò à partibus erant Theodosii, pauci admodum videbantur. Ubi verò utrinque tela conjici cœpere, vera esse, quæ promiserant, ostenderunt propugnatores illi. Vehemens enim ventus ex adverso in hostes ruens, cunctas eorum sagittas & jacula hastasque avertit, omniaque eorum tela incassum ferebantur. Itaque nec gravis armaturæ miles, nec sagittarius, nec peltastes, exercitum Imperatoris damno afficere valuerunt. Ad hæc pulveris immentia vis in eorum faciem magno impetu delata, ipsos palpebras claudere, & periclitantibus pupillis opem ferre cogebat. Milites verò Imperatoris Theodosii, ex eo turbine nullum incommodum passi, alacri animo hostes cædebant. Qui cum hæc cernerent, Deique auxilium agnoscerent, abjectis armis, veniam sibi dari ab Imperatore poposcerunt. Annuit ille, & indulgentiam eis tribuit, iussitque ut tyrannum confestim adducerent. Illi ergo concito cursu collem ascendunt, in quo Tyrannus ignarus adhuc rerum gestarum confederat. Qui cum eos anhelantes vidisset, ac respirandi difficultate celeritatem cursus indicantes, nuntios victoriæ adesse credidit, sciscitatusque est ex iis, num Theodosium quoque vincitum adducerent, sicut ipsis imperatum fuerat. Ad hæc illi non Theodosium, inquit, ad te, sed te ad Theodosium ducturi venimus. Id enim hujus universi moderator præcepit. Simul hæc dicentes, Tyrannum ex folio abripiunt, & injectis catenis vincitum abducunt; eumque qui paulo ante insolenter sese efferebat, captivum sistunt. Tum Imperator, scelus quod in Valentianum perpetraverat, in memoriam ei revocavit; & iniquam tyrannidem ab bella, quæ adversus legitimum Imperium concitaverat objecit. Irrisit præterea imaginem Herculis, & inanem ex ea conceptam fiduciam. Actum demum justam ac legitimam de ejus

supplicio sententiam protulit. Huiusmodi fuit tum pacis, tum belli tempore Theodosius: qui & divinum semper imploravit auxilium, nec illo unquam fraudatus est.

CAP. XXV.

De morte Imperatoris Theodosii.

Posthanc autem victoriam in morbum delapsus, Imperium filiis suis distribuit. Ac majori quidem natu, partem quam ipse rexerat; minori vero Europæ Imperium assignavit. Utrumque autem hortatus est, ut integram ac solidam pietatem retineret. Per hanc enim, inquit, & pax confervatur, & bellum extinguitur: per hanc hostes fugantur, eriguntur trophæa, & victoria comparatur. Hæc ille monita cum filiis suis suggestisset, extremum diem clausit, immortalis nominis sui memoriam derelinquens.

CAP. XXVI.

De Honorio Imperatore, & de Telemacho Monacho.

Imperii verò illius successores, pietatis quoque hæredes extiterunt. Nam & Honorius, qui Europæ partes regendas susceperat, gladiatorum spectacula olim Romæ fieri solita sustulit ex huiusmodi occasione. Erat quidam Telemachus monasticæ vitæ deditus. Hic ab Orientis partibus profectus, ejusque rei causâ Romanam ingressus, cum detestandum illud spectaculum ederetur, ipse quoque in amphitheatrum venit. Et in arenam descendens, gladiatores, qui inter se pugnabant, compescere conabatur. Sed eruentē cædis spectatores, eam temere ferentes, & demonis, qui eo sanguine oblectabatur furorem animis suis concipientes, pacis auctorem lapidibus obruerunt. Quo cognito admirandus Imperator, hunc quidem invictissimorum Martyrum numero adscripsit: tetrum verò illud spectaculum penitus abolevit.

τῆς καὶ ἀντιτιμωρίας τῶν ψυχῶν. τοῦτο ἦν ἐκεῖν· Ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ αἰεὶ μὴ τῶν θεῶν ἑπιχειρίαν αἰτῶν, αἰεὶ δὲ ταύτης μεγαλαυχάνων.

Κεφ κέ.

Περί τῆς θανάτου τοῦ βασιλέως τελευτῆς.

Μετὰ δὲ τῆς νίκης τῶν ἀρρώσθησάν τοις ἕσσι τῶν βασιλείαν διένειμα, καὶ τῶ μὲν πρεσβυτέρῳ τῶν οὐκείαν ἔδωκεν ἡγεμονίαν, τῶ νεωτέρῳ δὲ τῆς ἀρρώσθησάν τῶν ἀρρώσθησάν δὲ τελείαν καὶ τέτον ἔχει καὶ κείνον παρήνεσε. διὰ ταύτης γὰρ εἰρήνη, καὶ εἰρήνη φυλάττειται, καὶ πόλεμος καταλείπεται, καὶ πολεμιοὶ τρεποῦνται, καὶ ἀνίσταται τρέπεται, καὶ νίκη βραβεύεται ἐκεῖν· μὴ ταῦτα τοῖς παισὶ παρανέσας ἐτελεύτησεν, αἰμνήσον κλέ· καταλαπῶν.

Κεφ. κς.

Περί ἰσχυροῦ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς μοναχίας.

Οἱ δὲ τῆς βασιλείας διάδοχοι, καὶ τῆς ἀρρώσθησάν ἐχρονῶ κληρονομοῦν. Οὐκ εἰ· μὴ γὰρ τῆς ἀρρώσθησάν τὴν βασιλείαν διέξαιραν· τὰς ἐν ῥώμῃ πάλαι γνωμῆς μονομαχίας κατέλυσε, ἀφορμὴν τοιαυτῆς λαβὼν. τῆλεμαχος τις ἦν τὸν ἀσκητικὸν ἀσπάζομενος βίον. ἔτος δὲ τῆς ἐνάτης ἀπάρας, καὶ τέταρτον τὴν ῥώμην καταλαβὼν, τῆς μουσαεῶς ἐκείνης ἐπιτελεσθῆναι θέας, εἰσελήλυθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ σάδιον, ἐκαταβάς πάντων ἐφρατότερος καὶ ἀλλήλων κεχηρηδύρας τοῖς ὅπλοις. τῆς δὲ μισαφονίας οἱ θεαταὶ χαλεπήναντες, καὶ τῶ τοῖς αἵμασι ἐκείνοις ἐπιτερομένη δαίμον· εἰσεδέξαντο τὴν βασιλείαν, κατέλυσαν τῆς εἰρήνης τὸν κτίαν. τέτο μαθὼν ὁ θαυμαστὸς βασιλεὺς, τὸν μὴ τοῖς νικηφόροις συνελάμψε μάρτυσι, τὴν δὲ πονηρὰν ἐκείνην ἐπαύσε θεωρεῖαν.